

АЛЕКСЕЕВСКИЙ
РАЙОННЫЙ СОВЕТ
АЛЕКСЕЕВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫЦ
АЛЕКСЕЕВСК
РАЙОН СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

15.11.2021

п.г.т.
Алексеевское

КАРАР

№ 66

Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районы
Зур Тигәнәле авыл жирлегенең
генераль планын раслау түрүндә

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигәнәле авыл жирлеген тотрыкли үстерү өчен шартлар тудыру максатларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүндә» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ нисмерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Шәһәр төзелеше кодексы, Алексеевск муниципаль районы Уставы нигезендә, гавами тыңлаулар беркетмәсен исәпкә алып, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан килештерелгән Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Зур Тигәнәле авыл жирлегенең 2021 елның 26 октябрендәге 10-53/4133 номерлы генераль планы проектына бәяләмәне исәпкә алып,

Алексеевск муниципаль районы Советы карап итте:

1. Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигәнәле авыл жирлеге генераль планын расларга (Кушымта).
2. Элеге каарарны Алексеевск муниципаль районының рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Элеге каарарның үтәлешен контролльдә тотуны Алексеевск муниципаль районы Советының экология, жир мәсьәләләре, төзелеш, ТКХ һәм транспорт буенча дайми комиссиясенә йөкләргә (Козин Н.М.).

Муниципаль район башлыгы,
Совет рәисе

 С.А.Демидов

**ОБЩЕСТВО С
ОГРАНИЧЕННОЙ
ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ
«ГК-
ГРУПП»**

РФ, Республика
Татарстан; 421001, г.
Казань, ул. Четаева, д. 4;
оф. 19
Тел. +7 (917) 231-59-
81 ИНН/КПП
1659199710/165701
001 ОГРН
1191690048615

Заказ бириүче: ТР Алексеевск МР Башкарма комитеты

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЗУР ТИГЭНЭЛЭ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕЦ
ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ**

ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЭЗЛЭМЭ

Казан, 2021 е.

ЭЧТӨЛЕК

КЕРЕШ	3
2. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЗУР ТИГӘНӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТУРЫНДА ГОМУМИ МӘГЪЛУМАТЛАР	
5	
3. ЗУР ТИГӘНӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ ЖИРЛЕ ӘҢӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ БИЛГЕЛӘҮ ТӨРЛӘРЕ ҺӘМ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ОБЪЕКТЛАРНЫң ИСЕМНӘРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР	
6	
ГОМУМИ ОЕШТЫРУ ЧАРАЛАРЫ	6
СӘНӘГАТЬ ЖИТЕШТЕРҮЕН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	6
АГРОСӘНӘГАТЬ КОМПЛЕКСЫН ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫ	6
УРМАН КОМПЛЕКСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	8
ТОРАК ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	9
ХАЛЫҚКА ХЕЗМӘТ КУРСӘТҮ ӨЛКӘСЕН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	9
ЗИРАТЛАРНЫ ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	12
ТУРИСТИК-РЕКРЕАЦИОН ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	12
ТРАНСПОРТ-КОММУНИКАЦИЯ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	15
ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘЛЕКНЕ САКЛАУ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	17
ИНЖЕНЕРЛÝК ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫ	18
ТЕРРИТОРИЯНЕҢ ИНЖЕНЕРЛÝК ӘЗЕРЛЕГЕН ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫ ..	25
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ, ТАБИГЙЫ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ БУЕНЧА ЧАРАЛАР	25
4. ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛАР ПАРАМЕТРЛАРЫ	26

КЕРЕШ

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы проектлауга бирем нигезендә «ГК-Групп» ЖЧЖ тарафыннан эшләнгән.

Генераль план проектын эшләүтә заказчы булып Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаны башкарма комитеты тора.

Алексеевск муниципаль районның Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы - шәһәр төзелеше стратегиясен билгели тәрған территсиаль планлаштыру документы, тормыш эшчәнлеге мөхитен булдыру шартлары, жирлек территорияләренең үсеш юнәлешләре һәм чикләре, жирлек составындагы торак пунктларның чикләрен билгеләү һәм үзгәрту, территорияләрнең функциональ зоналарын билгеләү һәм үзгәрту, инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктураларны үстерү, тарихи-мәдәни мирас объектларын һәм аеруча саклана торган табигать территорияләрен саклауга шәһәр төзелеше таләпләре, экологик һәм санитария иминлегенә.

Генераль планны гамәлгә ашыруның түбәндәге вакытлы срокларына эшләнгән:

Генераль планны гамәлгә ашыру буенча беренче чираттагы чаралар билгеләнгән беренче чират - 2031 елга кадәр.

Генераль планның барлык төп проект каарлары планлаштырылган хисап вакыты - 2041 елга кадәр.

Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 23 маддәсе нигезендә Зур Тигәнәле авыл жирлегенең Генераль планы үз эченә ала:

Текст һәм график материаллар составында раслана торган:

Текстылы материаллар - территориаль планлаштыруның максатларын һәм бурычларын, территориаль планлаштыру чаралары исемлеген һәм генераль планны гамәлгә ашыру этаплары буенча аларны үтәү эзлеклелеген үз эченә алган территориаль планлаштыру турындагы Нигезләмә.

График материалларда территориаль планлаштыру карталары бар.

Территориаль планлаштыру тәкъдимнәрен нигезләү һәм ацлату максатларында әзерләнә торган проектны нигезләү материаллары авыл жирлегенең генераль планын раслау процессын килештерү һәм тәэмин итү өчен, текст һәм график материаллар составында эшләнгән.

Текст материаллары жирлек территориясенең торышын, аны комплекслы үстерү проблемаларын һәм юнәлешләрен анализлауны, территориаль һәм пространство-планлаштыру үсешен нигезләүне, территориаль планлаштыру чаралары исемлеген, аларны гамәлгә ашыру этапларын, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычының төп факторлары исемлеген үз эченә ала.

График материалларда генераль план Нигезләмәләрен нигезләү схемалары бар.

Алексеевск муниципаль районы Зур Тигәнәле авыл жирлегенең Генераль планы проектын эшләгендә түбәндәге материаллар файдаланылды:

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 21 февралендәге 134 номерлы Каары белән расланган Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы (Министрлар Кабинетының 2020 елның 09 июлендәге 569 номерлы Каары редакциясендә);
- Алексеевск муниципаль района Советының 2013 елның 23 апрелендәге 307 номерлы Каары белән расланган Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы;
- аның составына керә торган Алексеевск муниципаль района администрациясе häm Зур Тигәнәле авыл жирлеге тарафыннан тәкъдим ителгән рәсми белешмәләр.

2. ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АЛЕКСЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ЗУР ТИГӘНӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТУРЫНДА ГОМУМИ МӘГЪЛУМАТЛАР

Зур Тигәнәле авыл жирлеге «Алексеевск муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 11-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы (05.04.2021e. үзгәрешләр белән) нигезендә төзелгән.

Хәзерге вакытта Зур Тигәнәле авыл жирлеге территорииясендә өч торак пункт урнашкан:

Зур Тигәнәле авылы (жирлекнең административ үзәге), Әшнәк авылы һәм Кызыл-Чишмә авылы.

Зур Тигәнәле авыл жирлеге Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының көнчыгыш өлешендә урнашкан һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Родники авыл жирлеге, Зур Полянка авыл жирлеге, Көрнәле авыл жирлеге, Ромодан авыл жирлеге һәм Урта Тигәнәле авыл жирлеге белән чиктәш.

Муниципаль берәмлекнең гомуми мәйданы 9928,48 га, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 299,987 га, шулардан: Зур Тигәнәле авылы - 206,903 га, Әшнәк авылы - 75,875 га, Кызыл-Чишмә авылы - 17,209 га.

Зур Тигәнәле авыл жирлегендә түбәндәгे ижтимагый объектлар бар: гомумбелем бири учреждениесе, мәдәният йорты, китапханә, музей, почта, ике фельдшер-акушерлык пункты, ике дини өешма объекты һәм сәүдә объектлары.

Авыл жирлеге икътисадының әйдәп баручы тармагы булып авыл хужалығы тора. Жирлек территорииясендә «Олы Тигәнәле» АХЖКның сөт кабул итү пункты эшли, ул чи сөт сатып алуда маҳсуслаша. Моннан тыш, авыл жирлеге территорииясендә түбәндәгә агросөнәгать комплексы бар (АСК): «Алан» ФХ, Мостафина Р.Р. ШЭ, Шәмсетдин Р.Г. КФХ, Гатин А.И. ШЭ, Сөниев А.Г. КФХ, Гатауллин Н.З. ШЭ, «Хузангай» ЖЧЖ, «Девятовское» ЖЧЖ, Ярулли耶 И.Н. КФХ, Яруллин Ф.Г. КФХ.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең Татарстан Республикасының башка жирлекләре һәм районнары белән транспорт элемтәсе хәзәрге вакытта төбәк яисә муниципальара һәм жирле әһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары аша гамәлгә ашырыла. Жирлек территорииясе буенча гомуми файдаланудагы региональ яисә муниципальара әһәмиятле 16К-С203 «Алексеевск-Биләр» 16К-0206 «Алексеевск - Биләр» - Әшнәк һәм 16К-С212 Сахаровка-Зур Тигәнәле автомобиль юллары, шулай ук жирле әһәмияттәге автомобиль юллары уза.

2. ЗУР ТИГЭНЭЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕЦ ЖИРЛЕ ЭҮНЭМИЯТТЭГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫ БИЛГЕЛЭҮ ТӨРЛЭРЕ ҮЭМ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ОБЪЕКТЛАРНЫЦ ИСЕМНЭРЕ ТУРЫНДА БЕЛЕШМЭЛЭР

Гомуми оештыру чаралары

Зур Тигэнэле авыл жирлегенең үсеш юнэлешен билгелэгэндэ Татарстан Республикасының, Алексеевск муниципаль районнының, Зур Тигэнэле авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш программалары, төбэк һәм федераль тармак программалары исәпкә алынды.

2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе» расланды.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2015 елның 25 сентябрендәге 707 номерлы карапы белән «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру чаралары планы» расланды. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 20 июнендәге 503 номерлы карапы белән «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру чаралары планы»на үзгәрешләр керту расланды.

Алексеевск муниципаль района расланган Стратегия кысаларында түбәндәге проектларны гамәлгә ашыру территориясе булып тора: «Юл буе сервисын үстерү», «Идел-Кама агымы», «Иярчен жирлекләрне үстерү», «Чиста юл», «Уңайлы мөхит», «Калдыклар белән эш итү системасы».

Сәнәгать житештерүен үстерү буенча чаралар

Зур Тигэнэле авыл жирлегенең генераль планы нигезендә сәнәгать житештерүен үстерү чаралары исәп-хисап чорына кадәр каралмагаң.

Агросәнәгать комплексын үстерү чаралары

Зур Тигэнэле авыл жирлегенең агросәнәгать комплексын үстерү максатларында генераль план нигезендә түбәндәге чаралар тәкъдим ителә:

- Эшнәк авылыннан көнбатыштарақ гамәлдә булмаган жәйге лагерьны рекультивацияләү;
- Эшнәк авылыннан көнбатыштарақ гамәлдә булмаган жәйге савымны рекультивацияләү.

3.3.1 нче таблица
Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигэнэле авыл жирлеге территориясендә агросөнөгаты комплексин үстөрү чаралар исемлеге

Тэр-тип саны	Жирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Чара төре	Улчай берэм-лөгө	Егерлек		Тормышка ашыру вакыты		Чара чыганагы (документтн ың исеме)
					Гамәл-Дәге	Өстәмә	Берен че чират	Исәп-хисап чоры	
Жирле эңмийяттәге чаралар (жирлек)									
1	Ошнәк авылыннан көнбатыштарак	Жәйге лагерь	рекультивация	га	0,18 8	-	+	-	Зур Тигэнэле авыл жирлекенең генераль планы
2	Ошнәк авылыннан көнбатыштарак	Жәйге савым	рекультивация	га	0,75 6	-	+	-	Зур Тигэнэле авыл жирлекенең генераль планы

Урман комплексын үстерү буенча чаралар

Урман хужалыгы өлкәсендөгө чаралар урманнарны яцадан торгызу, янгыннардан, пычранудан (шул исәптән радиоактив матдәләр) һәм башка тискәре йогынтыдан яклау, шулай ук заарлы оргаизмнардан яклау, шәһәрләрнен һәм торак пунктларның яшел зоналары мәйданнарын саклау һәм үстерү чараларын үз эченә ала, шулай ук урман фонды һәм урман хужалыгы мәнфәгатьләренә кагыла торган башка өлкәләр эшчәнлеге чараларын үз эченә ала. Татарстан Республикасының барлык урманнары Россия Федерациясе милке булгандыктан, барлык чаралар да федераль әһәмияткә ия һәм федераль дәрәжәдә контрольдә тотылыша тиеш.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы, Алексеевск муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасы һәм башка программалар һәм документлар белән исәп-хисап чорына кадәр урман һәм урман сәнәгате комплексын үстерү буенча башка чаралар күздә тотылмый.

Торак инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Торак зоналарын оештыру, гамәлдәге торак фондын реконструкцияләү һәм яңа торак төзелеше мәйданчыкларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр эшләү - генераль планның өстенлекле бурычларының берсе. Проект тәкъдимнәре шәһәр төзелеше анализы нәтижәләренә таяна: торак фондының техник халәте һәм төзелеш характеристикалары, торак төзелеше динамикасы һәм структурасы, территориянең экологик торышы.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы буенча яңа торак төзелешенә мәйданнар тәкъдим ителми.

Генераль план кирәк булганда, авыл жирлеге территориясендә яңа торак төзелеше тузган торак йортларны жимерү, шулай ук торак пунктлар эчендә урнашкан йортларда ирекле территорияләрдә йортлар төзу исәбенә гамәлгә ашырылачак, дип каралган.

Халықка хезмәт күрсәту өлкәсен үстерү буенча чаралар

Зур Тигәнәле авыл жирлеге генераль планының тәп максатларының берсе булып, фаразланган характеристикаларны һәм социаль нормаларны исәпкә алыш, жирлек халкының хезмәт күрсәту учреждениеләренә ихтыяжларын канәгатьләндерү, шулай ук барлык халықка хезмәт күрсәту объектларыннаң файдалану мөмкинлегенең тигез шартларын тәэмин итү тора.

Зур Тигәнәле авыл жирлегендә хезмәт күрсәту объектларын урнаштыру чаралары Алексеевск муниципаль районаның территориаль планлаштыру схемасы чараларын, Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районаның Зур Тигәнәле авыл жирлегенең социаль-икътисадый үсеш стратегиясен исәпкә алыш 2030 елга кадәр билгеләнгән.

Гамәлдәге нормативлар нигезендә хезмәт күрсәту объектларының кирәkle күәтләрән исәпләү 3.6.1 таблицаларда күрсәтелгән.

Белем бирү оешмалары

Мәктәпкәчә мәгариф оешмалары. Жирлек территориясендә мәктәпкәчә белем бирү оешмалары булмау сәбәпле, балалар бакчасына ихтыяж ачыкланды.

Генераль план буларак, беренче чиратта, 20 урынлы гәмуми белем бирү мәктәбе проектлана торган балалар бакчасы урнаштыру тәкъдим ителә.

Гомуми белем бирү оешмалары. Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы нигезендә Зур Тигәнәле авылында 50 урынлы иске мәктәп урынында Гомуми белем бирү мәктәбе төзу тәкъдим ителә.

Балаларга өстәмә белем бирү оешмалары. Жирлек территориясендә өстәмә белем бирү оешмасы булмау сәбәпле, өстәмә белем бирү оешмаларына ихтыяж ачыкланды.

Генераль план белән, беренче чиратта, 60 урынлы проектлана торган гомуми белем бирү мәктәбе составында балаларга өстәмә белем бирү оешмасын урнаштыру тәкъдим ителә.

Физик культура һәм спорт объектлары

2031 елга спорт залларының яңа төзелешенә халыкның норматив ихтыяжы 207 кв.м тәшкил итә.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы итеп проектлана торган гомуми белем бирү мәктәбе составында 209 кв.м мәйданлы спорт

залын төзү тәкъдим ителә.

Кунакханә

Алексеевск муниципаль районы башкарма комитеты тарафыннан бирелгән мәгълүматка туры китереп, Зур Тигәнәле авылында, беренче чиратта, 20 урынлы кунакханә төзүне күздә tota.

3.6.1 НЧЕ таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигенелә авыл жирилгө территориясендө

1	Зур Тигэ- нэлэ а.в.	Спорт залы	Яна төзөлеш	Идэх мэйда ны кв.м	-	209
					+	
					-	

Кунаакханэлэр

1	Зур Тигэ- нэлэ а.в.	Кунаакханэлэр	Яна төзөлеш	Уры н	-	20
					+	
					-	

**Зур Тигэнэлэ
авыл жирлегенэч
генераль планы**

Зиратларны үстерү буенча чаралар

1000 кешегө 0,24 гектар норматив булган очракта, Олы Елга авыл жирлегенең традицион зиратларга ихтыяжы - 0,16 га.

Гамәлдәгә зиратларның ирекле территорияләре халыкның традицион каберлекләргә ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерәчәк.

Туристик-рекреацион территорияләрне үстерү буенча чаралар

Зур Тигәнәле авыл жирлеге территориясе буенча районда туристлык эшчәнлеген активлаштыру һәм үстерү максатларында Татарстан Республикасын һәм Алексеевск муниципаль районең территориаль планлаштыру схемаларын оештыруга тәкъдим ителә торган төбәк һәм жирле район әһәмиятендәге туристик маршрутлар узачак.

Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы региональ әһәмияттәге «Татарстанның энже муенсасы», «Көмеш дуга» туристлык маршрутларын оештыру тәкъдим ителә.

Алексеевск муниципаль районаның территориаль планлаштыру схемасы белән «Алексеевск районы халыклары һәм кәсепләре» тарихи-этнографик маршрутын, «Алексеевск-Биләр» мәдәни-ландшафт маршрутын, «Алексеевск районаның спорт һәм ял» спорт-ландшафт маршрутын оештыру тәкъдим ителә.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планында рекреация территорияләрен үстерү жирле халыкның ялы зонасы буларак яшел утыртмалар системасын оештыру чараларын күздә тота.

Кешеләр ялы өчен уңайлы мөмкинлекләр тудыру, авыл торак пунктының йөзен яхшырту өчен кирәkle яшел утыртмалар системасын оештыру чаралары комплексы ике төп этапны күздә тота: гомуми файдаланудагы яшелләндерүне оештыру һәм чикләнгән файдалануны яшелләндерүне оештыру.

Гомуми файдаланудагы яшел утыртмаларны оештыру чаралары - административ һәм иҗтимагый биналар янындагы скверлар, көндәлек хезмәт күрсәтү үзәкләре булдыру, төп урамда бульвар төзү, урамнары яшелләндерү, чәчәк түтәлләре һәм газлар төзү.

Файдалануы чикләнгән яшел утыртмаларны оештыру чаралары - мәгариф һәм тәрбия объектлары территорияләрен яшелләндерү һәм социаль һәм мәдәни-кенкүреш хезмәте күрсәтү объектларының (түрбакчаларны урнаштыру, жиләк-жимеш һәм декоратив агачлар утырту, куаклар утырту, чәчәклекләр урнаштыру).

Шәһәр төзелешен проектлауның төбәк нормативларына яраслы рәвештә, торак зонасында күпфатирлы йортлар төзелгән микрорайонның (кварталның) яшелләндерелгән территориие мәйданы (гомуми белем бирү һәм мәктәпкәчә белем бирү оешмалары кишәрлекләрен исәпкә алмыйча) квартал территориясенең кимендә 25% тәшкил итәргә тиеш. Гомуми белем бирү оешмалары территорииләрен яшелләндерүне аларның мәйданы кимендә 50% исәбеннән күз алдында тота. Мәктәпкәчә белем бирү оешмалары территорииләрен яшелләндерү төзелештән ирекле территориинең кимендә 50% тәшкил итәргә тиеш.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең туристлык-рекреация системасын үстерү чаралары 3.8.1 нче таблицада күрсәтелгән.

3.8.1 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районынын Зур Тигенәле авыл жирлегендә туристык-рекреация территорияларен Устру чаралары исемлеге

Жирлек составына көрә торган торак пункт исеме са- ны	Объект исеме	Чара төре	Улчәү берәм -ләгә	Егерлек		Тормышка ашыру вакты		Чара чыганагы (документн ын исеме)
				Гамәл- дәгә	Өстә- мә	Берен че чират	Исәп - хиса п чоры	
Жирле эңемияттеге чаралар (жирлек)								
1	Зур Тигенәле АЖ	Гомуми кулланыл ыштагы яшөлләнд ерү	Оештыру чарасы	-	-	+	+	Зур Тигенә- ле авыл жирле- генән гене- раль планы

Транспорт-коммуникация инфраструктурасын үстерү буенча чаралар

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы составында Зур Тигәнәле авыл жирлегенең «Транспорт-коммуникацион инфраструктурасын үстерү» бүлгөнен тәп максаты – автомобиль юлларын үстерү, халыкның ихтыяжларына туры китереп үстерү, жирлек икътисадының нәтижәлелеген һәм конкуренциягә сәләтлелеген арттыру, таләп ителгән техник халәтне, үткәрү сәләтен, юл чөлтәренең иминлеген һәм тыгызлыгын тәэммин итү.

Автомобиль юлларын үстерү

Төбәк яки муниципальара һәм жирле әһәмияттәгә автомобиль юлларын үстерү юнәлешләре Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасында һәм Алексеевск муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы нигезендә Зур Тигәнәле авыл жирлеге территориясендә яңа юллар төзү күздә тотылмый.

Татарстан Республикасының территориаль планлаштыру схемасы һәм Алексеевск муниципаль районның территориаль планлаштыру схемасы нигезендә Зур Тигәнәле авыл жирлеге территориясендә яңа юллар төзү күздә тотылмый.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы нигезендә, исәп-хисап чорына кадәр автомобиль юлларын реконструкцияләү, капиталь ремонтлау һәм асфальтлау буенча чаралар тәкъдим ителә.

Урам-юл чөлтәрен үстерү

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы белән исәп-хисап чорына кадәр урам-юл чөлтәрен реконструкцияләү, капиталь ремонтлау һәм асфальтлау буенча чаралар тәкъдим ителә.

Зур Тигәнәле авыл жирлегенең транспорт-коммуникацион инфраструктурасын үстерү буенча чаралар 3.9.1 таблицасында күрсәтелгән.

3.9.1 нче таблица
Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районы Зур Тигенәле авылы жирлелгөн транспорт-коммуникация инфраструктурасын Устерь чаралары исемдеге

Тэр-тип саны	Жирлек составына керә торган торак пункт исеме	Объект исеме	Егерлек		Тормышка ашыру вакты	Чара 'ыгалагы (документтн үң исеме)
			Чара төре Улчай берәм -лөгө	Өстә-Мә дәге		
Жирле аңамияттаге чаралар (жирлек)						
1	Зур Тигенәле авыл жирләгә	Урам-юл 'исләре	Реконструкция , капиталь ремонт, асфальтлаштыру	к м	11,045 - + + +	Зур Тигенәле авыл жирлекгөнөң генераль планы

Әйләнә-тирәлекне саклау буенча чаралар

З 10.1 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның
Зуретигәнәле авыл жирлеге территорииясендә гамәлгә ашырылырга
тәкъдим ителә торган әйләнә-тирә мохитне саклау чаралары исемлеге

Тәр- тип саны	Объект исеме	Чара тәре	Тормышка ашыру вакыты	
			Берен- че чират	Исәп- хисап чоры
1	биотермик чокырның санитар- яклау зонасын кыскарту	оештыру чарасы	+	
2	объектларның санитар-яклау зоналарын яшелләндерү	оештыру чарасы	+	
3	әйләнә-тирә мохит торышына экологик мониторинг	оештыру чарасы	+	+
4	территорияне санитар чистарту	оештыру чарасы	+	+
5	су басудан кисәтү чаралары	оештыру чарасы	+	+
6	коррупциягә каршы чаралар үткәрү	оештыру чарасы	+	+
7	ческырларны төзекләндерү һәм яшелләндерү	оештыру чарасы	+	
8	төзелеш барышында бозылган жирләрне рекультивацияләү	оештыру чарасы	+	
9	гамәлгә яраксыз объектлар территорияләрен рекультивацияләү һәм яшелләндерү	оештыру чарасы	+	
10	жирләрне инвентаризацияләү һәм агрохимик тикшерү	оештыру чарасы	+	+
11	тавыш саклау экраннары урнаштыру	оештыру чарасы	+	
12	саклагыч яшелләндерү утырту	оештыру чарасы	+	

Инженерлік инфраструктурасын үстерү чаралары

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигәнәле авыл жирлеге составына көрүче торак
пункттарны су белән тәммин итү системасын үстерү чаралары исемдәре

3.11.1 нче таблица

Тәр- тип саны	Урнашу урыны	Объект исеме	Чара тәре	Чара үлчәү бәрәм- ләгә	Егәрлек	Тормышка ашыру вакыты		Чара чыганагы (документны н исеме)
						Гамәл- дәге	Өстә- мә	
Жирле эңмийттәге чаралар (жирлек)								
1	Зур Тигәнәл е ав.	яңа скважина бораулай	тәзелеш	берәм лек	3	4	+	Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы
2	Зур Тигәнәл е ав.	су башнясын алыштыру	реконструкция	берәм лек	3	4	+	Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы
3	Зур Тигәнәл е ав.	су челтәрләрең реконструкци я	реконструкци я	км	6,16	6,16	+	Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы

3.11.2 нче таблица
Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигәнәле авыл жирлелеге составына керүче торак пунктларны су белән тәэммин итү системасын үстөрү чаралары исемлеге

Төр-тип саны	Урнашу урыны	Объект исеме	Егәрлек				Чара чыганагы (документның исеме)		
			Чара төре	Улчәү берәмләгә	Гамәл-Дәге	Өстәмә	Беренчө чират	Исәп хиса	Тормышка ашыру вакыты
Жирле энәмияттәге чаралар (жирлек)									
1	Зур Тигәнәле авыл	канализация чистарту корылмаларын төзү нәм файдалануга тапшыру	төзелеш	берәмлек	-	1	+	Жирлек генераль планы	
2	Зур Тигәнәле авыл	заманча материаллар нигезендә торбалар нәм заманча материаллар	төзелеш					Жирлек генераль планы	

3	Нэ ле ав .	кулланып су булу челтерләрен төзү технологи яләр	Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы

3.11.3 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Зур Тигәнәле авыл жирлеге составына керүче торак пунктлар территорияләрен санитар чистарту чаралары исемлеге

Тэр-тил-сан-бы	Урнашы-урыны	Объект исеме	Чара тере	Гәрлек			Тормышка ашыру вакыты			Чара чыганагы (документның исеме)
				Улчәү берәм-ләгә	Гамәл-дәгә	Өстә-ма	Берен-че	Исәп - хиса	Чират	
Жирле энәмияттәге чаралар (жирлек)										
1	Авыл жирлеге терри-торијә	территорияне планды-дайми санитар чистарту	Оештыру							Зур Тигәнәле авыл жирлекенең генераль планы
2	Авыл жирлеге терри-торијә	КККны дифференциациялынгән (аөрүм) жыны оештыру	Оештыру							Зур Тигәнәле авыл жирлекенең генераль планы

3	Авыл жирлөгө терри- ториасе	Контейнерлар	Оештыру	Да Нэ
4	Авыл жирлөгө терри- ториасе	Контейнерлар	Оештыру	Да Нэ

Зур Тигэнэлэе авыл
жирлөгнөн
генераль планы

Зур Тигэнэлэе авыл
жирлөгнөн
генераль планы

50

+

50

+

Да
Нэ

51

Да
Нэ

51

+

Оештыру

Контейнерлар

Авыл жирлөгө
терри-
ториасе

3.11.4 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районынын Зур Тигенәле авыл жирлөгө составына керүчे торак пунктларны жылдылык белән тәммин итү чаралары исемлеге

Тар- тип сан- бы	Урнашы- врьбы	Объект исеме	Чара тәре	Егерлек			Тормышка ашыру вакыты			Чара чыганагы (документның исеме)
				Улчай бәрәм- ләгә	Гамәл- дәгә	Өстә- ма	Берен- че чират	Исәп хиса	П чор ы	
Жирле азамияттаге чаралар (жирлек)										
1	Абыл жирлөгө төрли - ториясе	Энергияне сак тоту технологияларенен югары нағиҗәләе жылдылык изоляциянеу материалларыннан заманча исәпләү приборларын куллануны гамәлгә сипти	Оештыру							Зур Тигенәле авыл жирлөгөнен генераль планы

3.11.5 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районынын Зур Тигенәле аның жирләгә составына керүчे торак пунктларны газ белән тәммин итү чаралары исемлеге

Тэр- тип сан ы	Урнашы	Объект исеме	Чара тере	Егерлек			Тормышка ашыру вакыты			Чара чыганагы (документн ың исеме)
				Гамәл- дәге	Өстә- ма	Берен че	Исәп- хисап	чират	чоры	
Жирлө әзамияттеге чаралар (жирлек)										
1	Абыл жирлөгө	искерген нәм нәтижәсез	Оештыру							Зур Тигенәле авыл жирлөгөнөн генераль планы

3.11.6 нчы таблица
Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районның Зур Тигәнәлә авыл жирлегө составына керүче торак пункттарны электр белән тәэмин итү чаралары исемлеге

Тэр- тип сан ы	Үрнәнү урыны	Объект и семе	Чара тере		Тормыш		Чара чыганагы (документның и семе)
			Етөрлек	ашырып вакыты	Гамәл- дәге	Өстә- ма	
Жирле әнэммияттәгө чаралар (жирлек)							
1	Авыл жирлеге	Влны тиз эшли торган ВЧ яклай белән тәэммин итү	Оештыру				Зур Тигәнәле авыл жирлекенән генераль планы
2	Авыл жирләре терри- ториясе	Лолдатация	Оештыру				Зур Тигәнәле авыл жирлекенән генераль планы

3	Авыл жирлөгө терри- ториясе	Торак пунктларның бүлү челтәрендә электр энергиясөн исәпкә алуның автоматлаштырылг ан системаларын монтажлау	Оештыру + +	Зур Тигәнәле авыл жирлөгөнен генераль планы
4	Авыл жирлөгө терри- ториясе	Энергия саклау технологияларен куллану нәм реактив егәрлекне компенсациялау	Оештыру + +	Зур Тигәнәле авыл жирлөгөнен генераль планы

3.11.7 нче таблица

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районынын Зур Тигәнәле авыл жирлөгө составына керүче төрөк пункттар территориясендө начар жылыту чөлтөрлөрөн үстөрү чаралар исемлеге

Тэр-ини сан ры	Урнашы урыны	Объект исеме	Жирлө эңамияттаге чаралар (жирлек)				Чара ышагаты (документтың исеме)
			Чара тәре Улчәү берәм- ләгә	Гамәл- дәгә	Өстә- мә	Бере нче чират	
			Егәрлек				Тормышка ашыру вакыты
1	Авыл жирлөгө терри- ториясе	Оптикалык жепсөлле элементе, көрөзле элементе, IP- телефония, Internet чөлтәре үсеше	Оештыру				Зур Тигәнәле авыл жирлөгөнен генераль планы
2	Авыл жирлөгө терри- ториясе	Линияле элементе корылмалары төзү	Оештыру				Зур Тигәнәле авыл жирлөгөнен генераль планы
3	Авыл жирлөгө терри- ториясе	Иярән байланешне илем цифрлы төлөрадиотапш ырууларны да көртөп, элементе чаралары өлкәсендө яңа техннологик казанышлар көртү	Оештыру				Зур Тигәнәле авыл жирлөгөнен генераль планы

Территориянен инженерлык әзерлеген үстөрү чаралары

3.12.1 нче таблица

Тэр- тип саны	Урнаш түрү ны	Объект исеме	Чара исеме	Чара тере биера м- леге	Үлчәү биера м- леге	Егәрлек вакыты		Тормышка ашыру вакыты	Берен- че чират	Исэп- хисап чоры	Чара чыганагы
						Гамә л-	Яңа (өстэ мә)				
Жирле әнәмияттәге чаралар											
1	Авыл жирле- ге терри- ториясе	Куркыныч табигый процессларның, чагылыштарын мониторинглай	Оештыру					+	+	+	Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы
2	Авыл жирле- ге терри- ториясе	Район территориясен куркыныч табигый процесслардан яклай чараларын эшлеү	Оештыру					+	+	+	Зур 1игәнәле авыл жирлегенең генераль планы

Гражданнар оборонасы, табигий һам техноген харakterдагы гадеттен тыш хәлдерне кисету чаралары

3.13.1 нче таблица

Тэр-тип саны	Урнашу урый ы	Объект исеме	Чара исеме	Чара тере	Үлчәү берәм- леге	Егәрлек	Тормышка ашыру		Чара чыганагы
							Беренч с чират	Исал- хисап чоры	
1.1	Лывъл жирле- гс тери- тория- се	Торак пунктларда хәбәр итү системасы	Хәбәр итү системалар ын урнаштыру	Төзелеш	Данә	2	+		Зур Тигенәлә авыл жирле- генеч генераль планы

3. ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛЫН ПАРАМЕТРЛАРЫ

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районны Зур Тигәнәле авыл жирлегенең генераль планы проектында кулланыла торган функциональ зоналар параметрлары

4.1 нче таблица

Тэр-тии саны	Функцион аль зона исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирау	Функциональ зона параметрлары	Жири кишәрлекләрсөн функциональ зонада рәхсәт ителгән файдалану төрләренең кодлары ¹	Урнаштыру өчен планлаштырыл а торган объектлар ²
1	Индивидуа ль торак йортлар салу зонасы	Торак йортны (аерым урнашкан бинаның жир есте катлары саны егерме метрдан артмаган, биеклеге егерме метрдан артмаган, ул гражданнара тарафыннан мөстәкүйлө күчмәсез милек объектларына булу өчен билгеләнмәгән шундый бинада яшәуга бәйле көнкүреш нәм башка ихтыяжлар иктыяжларын канегатыләндөрү өчен билгеләнгән булмаалардан нәм ярдәмче куллану бинналарыннан тора); авыл хужалығы культураларын үстерү; индивидуаль гаражлар нәм хужалық корылмалары урнаштыру	Төп төзөлеш катларының иң чик саны: 3 (мансады да кертел); Төзөлеш коэффициенты: 0,2-0,3	2.1; 2.2; 2.3; 3.4.1; 3.5.1; 3.8.1; 3.10.1; 4.4; 5.1.3; 9.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2	

2	<p>Аз катлы торак йортлар салу зонасы</p> <p>Азатты күпкатель үортларны үрнаштыру (4 катка кадәр биеклектәге күпфатирлы йортлар, мансарнықын да кертеп); спорт нәм балалар мәйданчыкларын, ял иту мәйданчыкларын төзекләндөрү; аз катты күпфатирлы йортта мондай үиналарның гомуми мәйданының 15%тан артыграгын ташкил итмәсә, төзелгән, төзелгән нәм төзелгән-кушып төзелгән биналарда торак төзелешенә хезмәт курсату объектларын үрнаштыру</p>	<p>- 3 катка кадәр - жир кишәрлекләрен-нән башка нәм жир кишәрлекләре белән (йорт яны, фатир каршында); -4 катка кадәр (мансады да кертеп) жир кишәрлекләре юк.</p> <p>Төзелеш коэффициенты: 0,3</p>	<p>2.1.1; 2.3; 3.1; 3.2; 3.4; 3.8.1; 3.10.1; 4.4; 5.1.3; 9.3; 11.1; 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2</p>
---	--	--	--

Тэр- тип саны	Функцион аль зона исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирлау	Функциональ зона параметрлары	Жир кишәрлекләрен функциональ зонада рөхсәт ителгән файдалану төрләренең кодлары ¹
3	Купфункци яле ижтимагый -эшлекле зона	Административ учреждениеләр; көнкүреш хезмәтләре курсатуне тәэммин итүче объектлар; кунакхана хезмәтте курсату объектлар; ветеринария хезмәтләре курсатуне тәэммин итүче объектлар; социаль хезмәт курсату объектлары; сәүдә объектлары, базарлар - жәммагать түклануы объектлары; эшкуарлық һәм эшлекле идара объектлары; банк һәм иминният хезмәтләре курсатуче учреждениеләр; эчке хокук тартибен тәэммин итү очен киräкле объектлар;	Төп төзелеш катларының иң чик саны: 5 (мансады да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге: 20 м; Төзелеш коэффициенты: 1	Урнаштыру очен планлаштырыл а торган объектлар ²
4	Махсуслаш тырылган ижтимагый төзелеш зонасы	Медицина хезмәтте курсату объектлары; дипи файдалаудагы бицалар һәм корылмалар; мәгариф һәм агарту объектлары; мәктәпкәчә, башлангыч һәм урта гомуми белем бирү объектлары, мәгариф түгәрәкләре; мәдәният, мәдәният итү эшчәнлеге объектлары; күнчел ачу چараларын оештыру очен билгеләнгән объектлар; спорт объектлары; кургым-ярминкә эшчәнлеген башкару очен билгеләнгән объектлар;	Төп төзелеш катларының иң чик саны: 5 (мансады да кертеп); Төп төзелешнең иң чик биеклеге: 20 м; Төзелеш	Гомуми белем бирү объекты, естәмә белем бирү объекты, мактәпкәчә белем бирү объекты, спорт залы

		Коэффициенты: 0,8	5.1.2; 5.1.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
5	Транспор т инфрастр уктурасы зонасы	Дайми яки вакытлы гаражлар, хезмәт автотранспортны саклау өчен стоянкалар урнаштыру; юл сервисы объектлары; кешеләр яисә йөкләр ташу өчен кулланыла торган төрле юллар нәм корылмалар урнаштыру;	Билгеләнми 2.4; 2.7.1; 3.1.1; 3.9.1; 4.9.1.1; 4.9.1.2; 4.9.1.3; 4.9.1.4; 7.1.1; 7.1.2; 7.2.2; 7.2.3; 7.3; 7.4; 7.6; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2
6	Инженерл ык инфрастр уктурасы зонасы	Торак пункtlарны электр, газ, жылдылык, су белән тәэммин иту, су белән тәэммин иту объектлары; антенна-мачта корылмалары, элемтә объектлары; гидротехник корылмалар;	Билгеләнми 2.7.1; 3.1.2; 3.9.1; 6.7; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2

Тэр-тип саны	Функцион аль зона исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирилау	Функциональ зона параметрлары	Жир кишәрлекләрен функциональ зонада рөхсәт ителгән файдалану төрләренең кодлары ¹	Урнаштыру ечен планлаштырыл а торган объектлар ²
7	Производс твенн ая зона	Объекты промышленного производства IV и V классов опасности; объекты промышленного производства иных классов опасности при условии использования передовых технологических решений при производстве и разработки проекта санитарно-защитной зоны; объекты добычи полезных ископаемых	Төзөлеш коэффициенты: 0,8 кадәр	1.15; 2.7.1; 3.1.1; 3.3; 3.9.1; 3.9.2; 3.9.3; 4.1; 4.4; 4.5; 4.6; 4.9; 4.9.1.1; 4.9.1.3; 4.9.1.4; 6.0; 6.2.1; 6.3; 6.3.1; 6.4; 6.5; 6.6; 6.7; 6.8; 6.9; 6.9.1; 6.11; 6.12; 7.3; 7.6; 11.1; 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2	
8	Комму- наль- склад зонасы	Капиталъ төзөлеш объектларын кешенең конкурс, социаль һәм рухи ихтыяжларын канәттәндөру максатларында урнаштыру.	Билгеләнми	3.0; 3.1.1; 3.1.2; 6.9; 6.9.1	
9	Авыл хужалығы жирләр зонасы	Авыл хужалығы культуралары жирләрендә хужалык эшчәнлеген гамәлгә ашыру; абыл хужалығы терлекләрен коту; кыр юллары;	Билгеләнми	Билгеләнми	

10	<p>Авыл хужалығы предприя- тиеләре- нен, житештеру зонасы</p> <p>IV һәм V қласслы хәвефлелектәге авыл хужалығы житештеруе объектлары; санитар-яклау зонасы проектын житештергәнда һәм эшкәрткәндә алдынгы технологик чишелешләрдән файдаланган очракта, куркыныч класслардагы авыл хужалығы житештеруе объектлары; авыл тиရән эшкәрту продукциясен беренчел һәм биналар, корылмалар урнаштыру; авыл хужалығы техникасы өчен машина- транспорт һәм ремонт станцияләре, аңгарлар һәм гаражлар, су жыю башнялары, трансформатор станцияләре һәм авыл хужалығын алып бару өчен кулланыла торган башка техник жайламалар урнаштыру;</p>	<p>Төзөлеш коэффициенты: 0,8</p> <p>1.3; 1.5; 1.8; 1.9; 1.10; 1.11; 1.12; 1.13; 1.14; 1.15; 1.17; 1.18; 2.7.1; 3.9.1; 3.10.1; 4.4; 4.6; 4.9.1.1; 4.9.1.3; 6.9; 6.9.1; 6.12; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2</p>
----	--	--

Тэр- тип саны	Функцион аль зона исеме	Функциональ зонаның билгеләнешен тасвирилау	Функциональ зона параметрлары	Жир кишәрлекләрен функциональ зонада рөхсәт ителгән файдалану төрләренең кодлары ¹
11	Ял иту зонасы	Ял һәм туризм, физкультура һәм спорт белән шөгыйләнү очен файдаланыла торган һәм билгеләнгән территорияләр; балаларны савыктыру учреждениеләре территориясе; сәламәтләндөрү-спорт лагерьлары территориясе; пляжлар.	Билгеләнми	Урнаштыру очен планлаштырыл а торған объектлар ²
12	Урманнар зонасы	Саклау урманнарын карау; саклау урманнарында рөхсәт ителгән башка хужалық эшчәнлеге, тыюлыкларда табигый ресурслардан файдалану режимын үтәү, аеруча қыймматле жиirlарнен, узәнчәлекләрен саклау; агаң һәм агач булмаган урман ресурсларын эзэрләү, берегчел эшкәрту һәм ыгару өшүннелгес; Урманнашарының саклагыу; һәм торгызу;	Билгеләнми	-
13	Гомуми файдалануда ы территориял әрне	Мәдәният һәм ял паркларын урнаштыру	Билгеләнми	3.6.2

	яшелләндөрү зонасы			
14	Зиратлар зонасы	Күмү үрүннәрүн үрнаштыру	Билгеләнми	3.1.1; 3.9.1; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2; 12.1
15	Калдыкларн ы күшү һәм күмү зонасы	Житештерү һәм куллану калдыкларын, биологик калдыкларны үрнаштыру, саклау, күмү, утильлаштерү, туплау, эшкәрту, зарарсызландыру	Билгеләнми	3.9.1; 4.9.1.3; 11.1, 11.2; 11.3; 12.0.1; 12.0.2; 12.2
16	Махсус билгеләнешт әге яшелләндөр	Торак пунктларда үзагач үтыртмалары; гомуми файдаланудагы яшелләндөрлөн территорияләр; урам-юл чөлтәре	Билгеләнми	12.0.1; 12.0.2; 12.3
17	Акваторияла р зонасы	Өскө су объектлары;	Билгеләнми	Билгеләнми
18	Башка зоналар	Гомуми файдаланудагы жир кишәрлекләре; Урам-юл чөлтәре	Билгеләнми	12.0.1; 12.0.2; 12.3